

HƯỚNG DẪN
GIÁM SÁT VÀ PHÒNG, CHỐNG BỆNH NHIỄM
TRÙNG ĐƯỜNG HÔ HẤP CẤP DO CHỦNG
MỚI CỦA VI RÚT CORONA
(Novel Corona Virus-nCoV)

Cập nhật

Theo quyết định số 181/QĐ-BYT ngày 21/01/2020

VI RÚT CORONA

- Vi rút corona (CoV) là một họ vi rút lớn gây bệnh từ cảm lạnh thông thường đến các bệnh nặng hơn.
  - Có 04 nhóm chính của coronavirus: alpha, beta, gamma, delta.
  - Các coronavirus ở người được xác định lần đầu tiên vào giữa những năm 1960.
  - Bảy loại coronavirus có thể lây nhiễm cho người là:
    1. 229E (alpha coronavirus)
    2. NL63 (alpha coronavirus)
    3. OC43 (beta coronavirus)
    4. HKU1 (beta coronavirus)
    5. MERS-CoV (beta coronavirus)
    6. SARS-CoV (beta coronavirus)
    7. Coronavirus (2019-nCoV)
- Gây cảm lạnh thông thường
- Gây bệnh nặng

VI RÚT CORONA

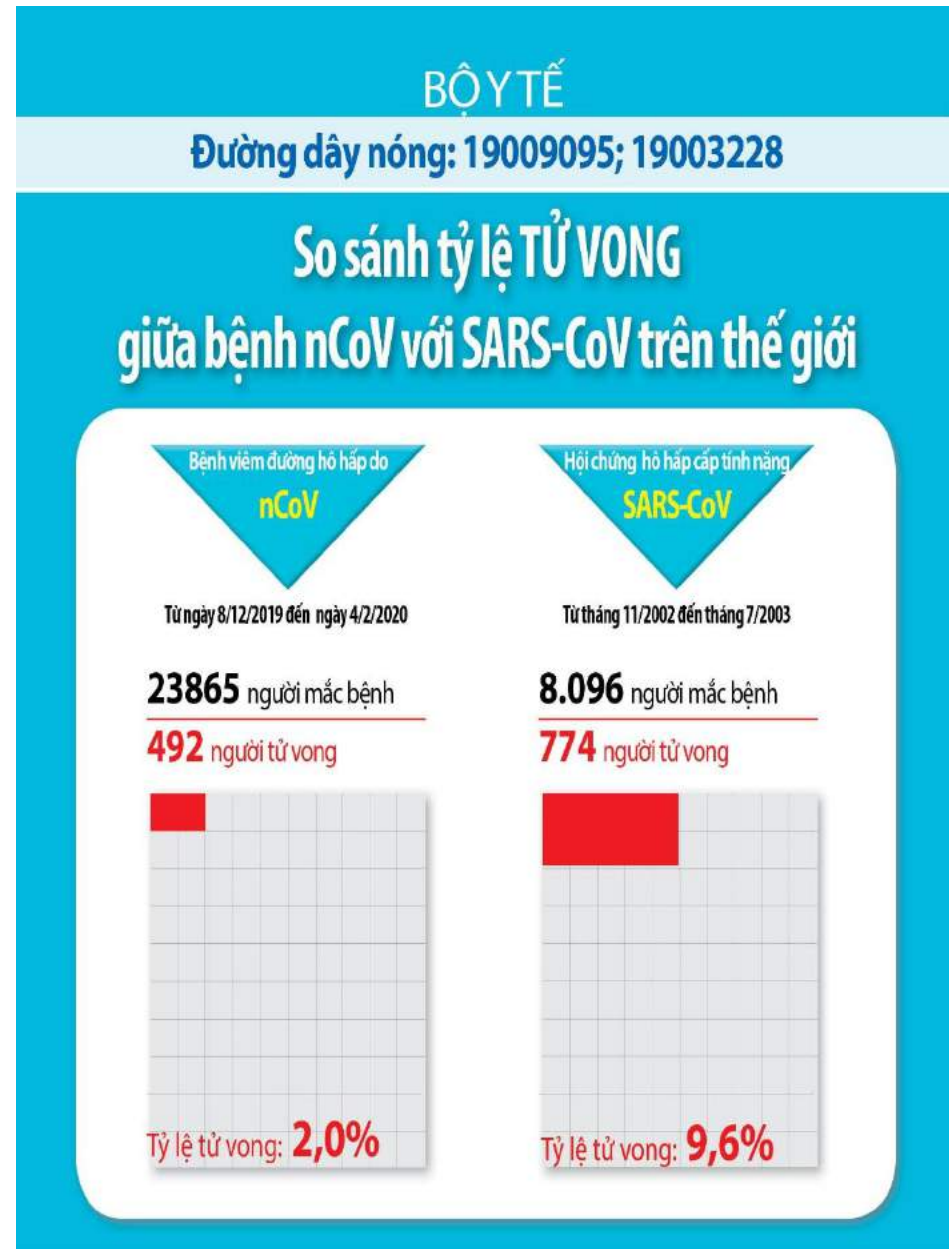
Hội chứng hô hấp Trung đông đông MERS-CoV:

- Xuất hiện từ tháng 4/2012
- Đến nay đã lây truyền tại 12 quốc gia tại khu vực Trung đông
- 2.494 trường hợp mắc
- 858 trường hợp tử vong
- Tỷ lệ tử vong **34,4%**

VI RÚT CORONA

Hội chứng hô hấp cấp tính nặng (SARS):

- Xuất hiện từ 11/2002 đến 7/8/2003
- Tại 32 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới
- 8.098 người mắc
- 774 người chết
- Tỷ lệ tử vong: **9,6%**.

VI RÚT CORONA

Dịch viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của virus corona (nCoV) được phát hiện lần đầu tiên tại thành phố Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc vào tháng 12/2019. Đến nay dịch bệnh đã lan ra 31/31 tỉnh, thành phố của Trung Quốc và 27 quốc gia, vùng lãnh thổ (bên ngoài lục địa Trung Quốc) ghi nhận trường hợp mắc. Đến 6h00 sáng ngày 07/02/2020

+ 28364 trường hợp mắc (Trung Quốc: 28.089)

+ 566 trường hợp tử vong (Trung Quốc: 564, Philippine: 01, Hong Kong: 01)

VI RÚT CORONA

Tại Việt Nam:

12 người mắc. Trong đó:

- **02** cha con người Trung Quốc (**01** người đã khỏi và xuất viện);
- **05** công dân Việt Nam đều trở về từ Vũ Hán, Trung Quốc
- **01** công dân Việt Nam là lễ tân có tiếp xúc gần với 2 cha con người Trung Quốc
- **01** công dân Mỹ đến Việt Nam có quá cảnh tại Vũ Hán.
- **01** người tiếp xúc gần với BN dương tính với nCoV trước đó.
- **02** trường hợp: 1 người là mẹ, 1 người là em ruột của BN dương tính với nCoV trước đó.

Điều trị khỏi: **03** người đã được xuất viện.

VI RÚT CORONA

Ngày 31/1/2020, WHO chính thức tuyên bố dịch virus nCoV là tình trạng y tế **KHẨN CẤP TOÀN CẦU.**

Chính phủ: - **Coi phòng, chống dịch như “Chống giặc”**

Ngày 01/02/2020: - **Bộ Y Tế công bố dịch tại Khánh Hòa**
- **Thủ tướng ký quyết định công bố dịch bệnh truyền nhiễm tại Việt Nam**

DỊCH TỄ HỌC CỦA BỆNH

- **Nguồn truyền nhiễm:** nhiều khả năng nguồn truyền nhiễm có thể từ dơi và rắn.
- **Đường lây truyền:** qua giọt bắn, tiếp xúc gần và qua tiếp xúc bề mặt có vi rút sau đó đưa vào đường thở
- **Tại VN, chưa ghi nhận trường hợp cán bộ Y tế nhiễm bệnh, chưa ghi nhận ổ dịch lớn tại cộng đồng**

VI RÚT CORONA

- Triệu chứng:

Đa số ca bệnh có biểu hiện bệnh nhẹ như sốt, ho, đau họng, chảy nước mũi; một số ít trường hợp có khó thở. Một tỷ lệ không cao có viêm phổi nặng (17/99 ca), suy hô hấp cấp và suy đa phủ tạng (11/99) trong thời gian ngắn. Các trường hợp tử vong đều kèm theo bệnh lý nền.

Có bằng chứng có sự lây nhiễm vi rút nCoV từ người sang người.

Chưa có thuốc điều trị đặc hiệu và vắc xin phòng bệnh.

ĐỊNH NGHĨA TRƯỜNG HỢP BỆNH (1)

Trường hợp nghi ngờ:

Là trường hợp nhiễm trùng đường hô hấp cấp tính, với các biểu hiện sốt, ho, có thể có khó thở hoặc viêm phổi và có một trong các yếu tố dịch tễ sau:

- Có tiền sử đến/ở/về từ vùng có dịch trong vòng 14 ngày trước khi khởi phát bệnh; hoặc:
- Tiếp xúc gần (trong vòng 2 mét) với trường hợp mắc hoặc nghi ngờ mắc bệnh viêm đường hô hấp cấp do nCoV.

ĐỊNH NGHĨA TRƯỜNG HỢP BỆNH (2)

Trường hợp bệnh xác định:

Là trường hợp bệnh nghi ngờ có xét nghiệm khẳng định nhiễm vi rút nCoV.

ĐỊNH NGHĨA TRƯỜNG HỢP BỆNH (3)

Người tiếp xúc gần bao gồm:

- Nhân viên Y tế trực tiếp chăm sóc, điều trị ca bệnh xác định; nhân viên Y tế, nhân viên phục vụ khác có tiền sử tiếp xúc với ca bệnh xác định/phòng điều trị bệnh nhân xác định trong quá trình làm việc.
- Người cùng làm việc trong khoảng cách gần hoặc ở cùng phòng làm việc với trường hợp bệnh xác định.
- Người ngồi cùng hàng hoặc trước sau hai hàng ghế (2 mét) trên cùng một chuyến xe/toa tàu/máy bay với trường hợp bệnh xác định.
- Người sống trong cùng gia đình với trường hợp bệnh xác định.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH (1)

1 Tránh đi lại, du lịch nếu đang có sốt, ho hoặc khó thở. Đến ngay cơ sở y tế khi có triệu chứng nghi ngờ. Đồng thời chia sẻ lịch trình di chuyển của bạn với nhân viên y tế

2 Tránh tiếp xúc với người bị sốt, ho. Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng, tránh chạm tay vào mắt, mũi, miệng

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH (2)

3 Khi ho, hắt hơi hãy che kín miệng và mũi bằng khăn giấy hoặc tay áo. Sau sử dụng khăn giấy bỏ vào thùng rác rồi rửa tay

4 Nếu thấy có dấu hiệu ốm khi đi lại, du lịch thông báo ngay cho nhân viên hàng không, đường sắt, ô tô và tìm đến cơ sở y tế càng sớm càng tốt

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH (3)

5

Chỉ sử dụng các loại thực phẩm chín

6

Không khạc nhổ bừa bãi nơi công cộng. Tránh tiếp xúc gần với các loại động vật nuôi hoặc hoang dã

7

Đeo khẩu trang khi đi tới chỗ đông người hoặc khi tiếp xúc với người có triệu chứng bệnh^o

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH (4)

1

Cần tự cách ly tại nhà và theo dõi sức khỏe trong vòng 14 ngày. Cần khai báo với cơ quan sở tại nơi gần nhất để được hỗ trợ khi cần thiết.

2

Nếu có dấu hiệu sốt, ho, khó thở phải đeo khẩu trang bảo vệ, thông báo ngay đến cơ sở y tế gần nhất để được tư vấn, khám, điều trị kịp thời.

3

Khi đến cần gọi điện trước để thông tin về các triệu chứng và lịch trình đã di chuyển trong thời gian gần đây để có biện pháp hỗ trợ.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH (5)

1

Nếu không có việc cần thiết hoặc công việc đột xuất, không nên đến Trung Quốc trong dịp này.

2

Trường hợp bắt buộc, phải hạn chế ra khỏi nhà, thường xuyên áp dụng các biện pháp phòng bệnh theo khuyến cáo của Bộ Y tế.

3

Nếu có dấu hiệu sốt, ho, khó thở phải đeo khẩu trang, thông báo ngay đến cơ sở y tế gần nhất để được tư vấn, khám, điều trị kịp thời.

4

Khi đến cần gọi điện trước để thông tin về các triệu chứng và lịch trình đã di chuyển trong thời gian gần đây để có biện pháp hỗ trợ.

ĐÁP ỨNG CHỐNG DỊCH

Cấp độ 1: Có trường hợp bệnh xâm nhập

Cấp độ 2: Dịch bệnh có lây nhiễm thứ phát trên địa bàn

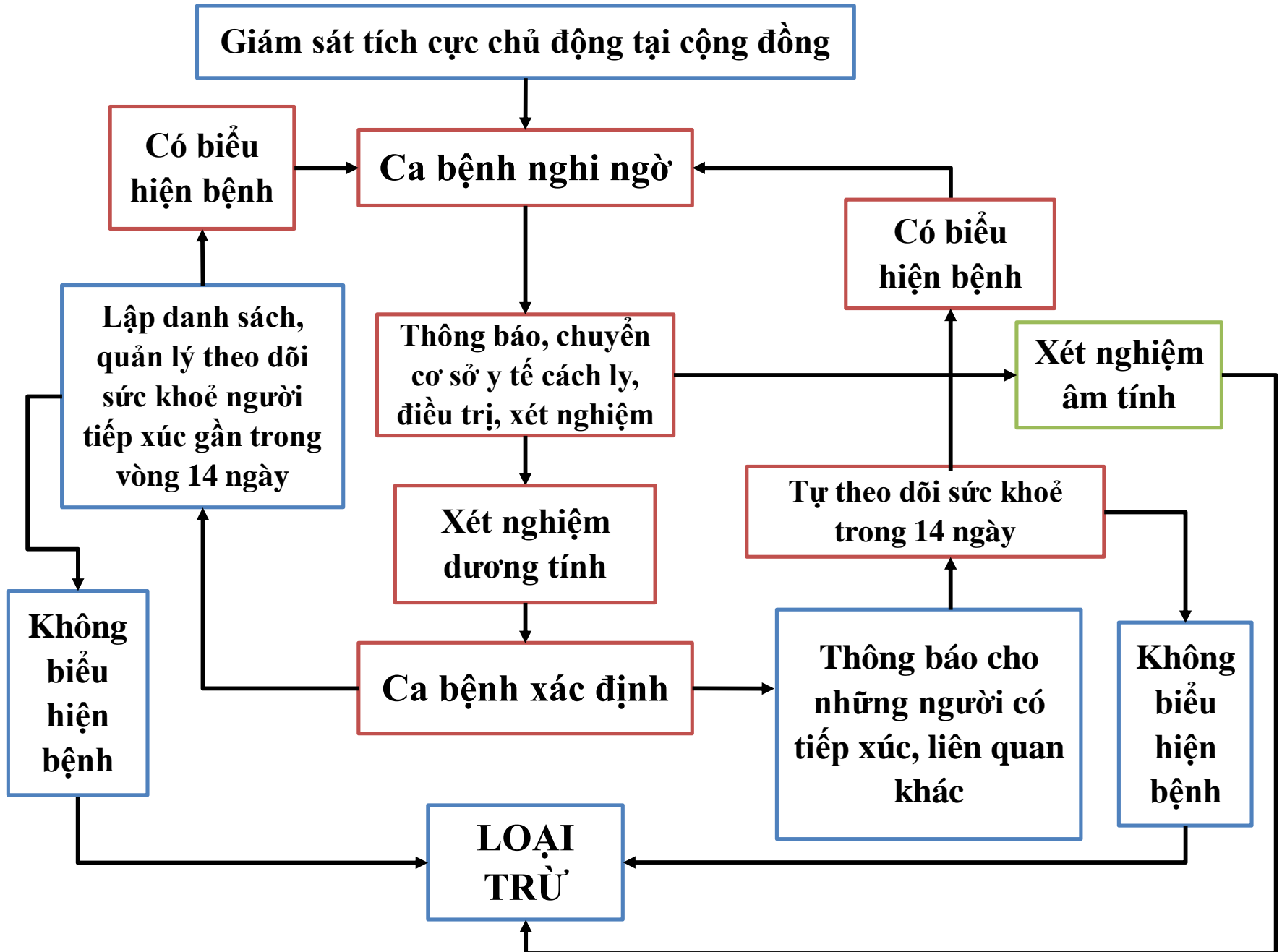
Cấp độ 3: Dịch bệnh lây lan trên địa bàn với trên 20 trường hợp mắc.

Cấp độ 4: Dịch bệnh lây lan rộng trong cộng đồng với trên 1.000 trường hợp mắc.

BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG HIỆU QUẢ

1. Thực hiện vệ sinh cá nhân, vệ sinh ăn uống, nâng cao thể trạng
2. Hạn chế tối đa tập trung đông người, tránh tiếp xúc với nguồn bệnh
3. Đối với nhà ở, phòng làm việc: mở cửa thông thoáng, nếu bật điều hòa nhiệt độ nên để ở mức 25-27°C
4. Giám sát phát hiện kịp thời ca bệnh để cách ly và điều trị, không để có ca thứ phát

SƠ ĐỒ GIÁM SÁT, PHÁT HIỆN CA BỆNH NGHI MẮC nCoV TẠI CỘNG ĐỒNG

CÁC BIỆN PHÁP CHỐNG DỊCH (4)

1. Đối với hộ gia đình bệnh nhân

- Thực hiện các biện pháp phòng bệnh đối với cá nhân
- Thực hiện vệ sinh thông khí, thông thoáng nhà ở, thường xuyên lau nền nhà, tay nắm cửa và bề mặt các đồ vật trong nhà bằng các chất tẩy rửa thông thường như xà phòng và các dung dịch khử khuẩn khác.

4. Đối với cộng đồng, trường học, xí nghiệp, công sở.

- Triển khai các biện pháp phòng, chống dịch như đối với hộ gia đình.
- Biện pháp đóng cửa trường học, công sở, xí nghiệp,... sẽ do Ban chỉ đạo phòng chống dịch của tỉnh/thành phố quyết định dựa trên cơ sở tình hình dịch cụ thể của từng nơi có cân nhắc tính hiệu quả làm giảm lây truyền bệnh tại cộng đồng và các ảnh hưởng đến xã hội và kinh tế.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH TRONG TRƯỜNG HỌC

Vệ sinh cá nhân

1. Tăng cường vệ sinh cá nhân, rửa tay thường xuyên bằng xà phòng và nước sạch. Trong trường hợp không có nước sạch và xà phòng thì có thể dùng các sản phẩm vệ sinh tay có chứa cồn (ít nhất 60% cồn);
2. Tránh chạm tay vào mắt, mũi, miệng;
3. Che kín mũi và miệng khi ho, khi hắt hơi bằng khăn giấy hoặc khuỷu tay áo để làm giảm sự phát tán dịch tiết đường hô hấp ra môi trường. Bỏ khăn giấy vào thùng rác sau khi sử dụng. Rửa ngay tay bằng xà phòng và nước sạch sau khi ho, hắt hơi;

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH TRONG TRƯỜNG HỌC

Vệ sinh cá nhân

4. Duy trì thói quen tốt cho sức khỏe như tập thể dục; tích cực vận động cơ thể; ăn uống hợp vệ sinh, đủ chất; giữ ấm cơ thể, mũi, họng; nâng cao thể trạng;

5. Hạn chế tiếp xúc với người bị bệnh đường hô hấp cấp tính (sốt, ho, khó thở, chảy nước mũi...). Nếu phải tiếp xúc, cần đeo khẩu trang y tế đúng cách và nên giữ khoảng cách trên 2m khi tiếp xúc;

6. Nếu bản thân có các biểu hiện viêm đường hô hấp như sốt, ho, khó thở... cần đeo khẩu trang và đến cơ sở y tế gần nhất để được khám tư vấn, cách ly và điều trị kịp thời.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH TRONG TRƯỜNG HỌC

Vệ sinh cá nhân

7. Sử dụng khẩu trang

7.1. Đeo khẩu trang y tế trong các trường hợp sau đây:

- Khi tiếp xúc, chăm sóc người nhiễm, nghi ngờ nhiễm vi rút nCoV;
- Khi có tiếp xúc gần với người có biểu hiện viêm đường hô hấp cấp tính: ho, chảy nước mũi, hắt hơi, khó thở...;
- Khi bản thân có các biểu hiện viêm đường hô hấp cấp tính: ho, chảy nước mũi, hắt hơi...;
- Khi được chỉ định tự theo dõi cách ly tại nhà;
- Khi đi thăm hỏi, khám và điều trị tại các cơ sở y tế.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH TRONG TRƯỜNG HỌC

Vệ sinh cá nhân

7.2. Đeo khẩu trang vải thông thường:

Người khỏe mạnh, không có các biểu hiện viêm đường hô hấp chỉ cần **đeo khẩu trang vải thông thường** khi đến các khu vực tập trung đông người, trên các phương tiện giao thông công cộng.

Việc đeo khẩu trang y tế ở tất cả người dân là không cần thiết, gây lãng phí và có thể tạo cảm giác yên tâm “ảo”, khiến bản thân bỏ qua việc áp dụng các biện pháp bảo vệ vô cùng quan trọng, đó là rửa tay thường xuyên bằng xà phòng, vệ sinh cá nhân, vệ sinh vật dụng, đồ dùng, vệ sinh nơi ở và giữ gìn vệ sinh nơi công cộng.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH TRONG TRƯỜNG HỌC

2. Đối với các đơn vị khác: Trường học; cơ quan đơn vị; chung cư; các khu vực công cộng (siêu thị, rạp hát, công viên, bến tàu, xe...) thực hiện theo khuyến cáo của Bộ Y tế tại Công văn số 490/BYT-MT ngày 6/2/2020 Khuyến cáo phòng chống bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của vi rút Corona tại nơi làm việc:

- Bố trí chỗ rửa tay bằng nước sạch với xà phòng hoặc cung cấp các sản phẩm vệ sinh tay có chứa cồn (ít nhất 60% cồn).

- Thực hiện việc lau chùi, vệ sinh, khử khuẩn bề mặt như nền nhà, bàn, ghế, tay nắm cửa, tay vịn cầu thang, nút bấm cầu thang, điện thoại dùng chung, bàn phím máy tính... Tần suất: Làm hằng ngày hoặc khi bẩn. Các loại hóa chất có thể sử dụng: Xà phòng và các chất tẩy rửa thông thường khác: Vim, Javen, Microshield, Cidex, Cidezime, nước lau nhà diệt khuẩn xả chanh... Pha theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Đảm bảo thông gió tốt, tăng cường thông gió tự nhiên.

CÁCH PHA DUNG DỊCH KHỬ TRÙNG CÓ CHỨA CLO

Lượng hóa chất chứa clo cần để pha số lít dung dịch với nồng độ clo hoạt tính theo yêu cầu được tính theo công thức sau:

$$\text{Lượng hóa chất (gam)} = \frac{\text{Nồng độ clo hoạt tính của dung dịch cần pha (\%)} \times \text{Số lít}}{\text{Hàm lượng clo hoạt tính của hóa chất sử dụng (\%)*}} \times 1000$$

• Hàm lượng clo hoạt tính của hóa chất luôn được nhà sản xuất ghi trên nhãn, bao bì hoặc bảng hướng dẫn sử dụng sản phẩm.

Ví dụ:

➤ Để pha 10 lít dung dịch có nồng độ clo hoạt tính 0,5% từ bột cloramin B 25% clo hoạt tính, cần: $(0,5 \times 10 / 25) \times 1000 = 200$ gam.

➤ Để pha 10 lít dung dịch có nồng độ clo hoạt tính 0,5% từ bột canxi hypochloride 70% clo hoạt tính, cần: $(0,5 \times 10 / 70) \times 1000 = 72$ gam.

➤ Để pha 10 lít dung dịch có nồng độ clo hoạt tính 0,5% từ bột natri dichloroisocyanurate 60% clo hoạt tính, cần: $(0,5 \times 10 / 60) \times 1000 = 84$ gam.

Lượng hóa chất chứa clo để pha 10 lít dung dịch với các nồng độ clo hoạt tính thường sử dụng trong công tác phòng chống dịch

Tên hóa chất sử dụng (hàm lượng clo hoạt tính)	Lượng hóa chất cần để pha 10 lít dung dịch có nồng độ clo hoạt tính			
	0,125%	0,25%	0,5%	1,25%
Cloramin B (25% - 30%)	50g	100g	200g	500g
Canxi HypoChloride (70%)	18g	36g	72g	180g
Bột Natri dichloroisocianurate (60%)	21g	42g	84g	210g

Cách pha: Hòa tan hoàn toàn lượng hóa chất cần thiết cho vừa đủ 10 lít nước sạch.

XIN CẢM ƠN